

PARNASSIA

2003:1

PARNASSIA

Medlemsblad för Föreningen Smålands Flora Årgång 16 2003 nr 1

ISSN 1404-3785

Adress: c/o Allan Karlsson; Liljeholmsvägen 6; 575 39 Eksjö

Bankgiro: 857 – 6506; postgiro: 66 29 27 – 3

Org.nr: 827001-1672

Prenumerationsavgift för år 2003 är 50 kr

Styrelseledamöter i Föreningen Smålands Flora 2002–2003

Ordförande	Allan Karlsson; Liljeholmsvägen 6; 575 39 Eksjö tel. 0381 – 104 16; e-post: allan.karlsson@mbox302.swipnet.se
Vice ordförande	Margareta Edqvist; Syrengatan 19; 571 39 Nässjö tel. 0380 – 106 29; e-post: margareta.edqvist@telia.com
Sekreterare	Åke Widgren; Ronnebygatan 10; 371 32 Karlskrona tel. 0455 – 31 17 41; e-post: akwi@k.lst.se
Kassör	Göran Wendt; Högstorp svägen 142 B; 352 42 Växjö tel. 0470 – 227 33; e-post: gowe@telia.com
Redaktör	Åke Rühling; Humlekärshultsvägen 10; 572 41 Oskarshamn tel. 0491 – 771 61; e-post: ake.ruhling@telia.com
Övriga ledamöter	Gunvald Bruce; Skogsråstigen 20; 593 52 Västervik tel. 0490 – 152 26; e-post: g.bruce@swipnet.se John Christoffersson; Villa Vibo, Långemåla; 570 76 Ruda tel. 0499 – 300 06 Thomas Karlsson; Skogsvägen 46; 122 63 Enskede tel. 08 – 649 15 69; e-post: thomas.karlsson@nrm.se Tommy Nilsson; Villagatan 8; 570 80 Virserum tel. 0495 – 301 31 Barbro Otterstedt; Högabergsgatan 12; 331 41 Värnamo tel. 0370 – 104 36; e-post: barbro_mats@hotmail.com
Redaktör Parnassia	Jan-Erik Hederås; Tyringegatan 21; 252 76 Helsingborg tel. 042 – 14 03 91; e-post: je.hederas@telia.com

Omslagsbilden visar slätter i en äng med slätterblomma (teckning av John Käll)

Floraskrivandet: Arbetet går vidare!

JOHN CHRISTOFFERSSON

I förra numret av Parnassia berättade Thomas om hur den färdiga texten i artdelen kommer att se ut och om hur han arbetar för att få fram den. Till de preliminära texterna, som är klara, gäller det framför allt att komplettera med förstauppgifter, lokallistor samt taxonomiska och historiska synpunkter. Vidare måste texterna göras homogena och utbredningskartorna kontrolleras. Mina avslutande kommentarer arbetas in, och därefter skickas manuskriptet till våra granskare. Först sedan vi tagit ställning till deras åsikter kan vi räkna texterna som så gott som färdiga. Riktigt klara är de ändå inte, för vi får säkert anledning att komplettera på en del punkter.

Fortfarande finns det ett begränsat historiskt material och en del litteraturuppgifter att gå igenom. Flitiga personer jobbar för att göra det här materialet tillgängligt för oss som skriver. I tidningsartiklar och i andra sammanhang kan det naturligtvis fortfarande komma fram intressanta botaniska uppgifter från Småland. Får Du ögonen på sådant så ta kontakt med Åke Rühling och berätta!

Den som läste Thomas' artikel förstod säkerligen vilket arbete som krävs för att artdelen ska bli klar, men förhoppningsvis framgick det också att vi nu faktiskt är på god väg.

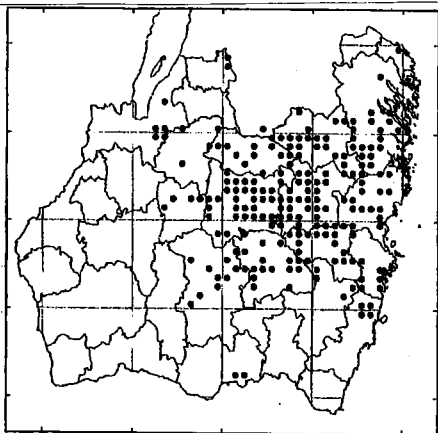
Floran ska ju också bestå av en inledande, allmän del, som bör avlämnas till korrekturläsarna samtidigt med artdelen. De flesta inledningskapitel är i praktiken klara. Några avsnitt ska vi ta itu med så snart som möjligt. Dit hör t ex en förteckning över "socknar" med tillhörande karta (vi utgår från församlingarnas gränser 1985). Vi arbetar också med en beskrivning av ett antal botaniska besöksmål. Det är ju ett allmänt önskemål att naturtyper och enskilda arter ska åtföljas av goda illustrationer, och på detta kommer vi att lägga ner stor möda från och med nu.

Till sist visar vi ännu ett textprov. Denna gång har vi valt en art vars svenska utbredning till största delen är förlagd till Småland, nämligen *spindelört*. Den kan också gälla som representant för de de många hävdberoende växter, som ännu är rätt vanliga på sina håll men vars lokaler ändå tunnas ut och dessutom blir individfattigare.

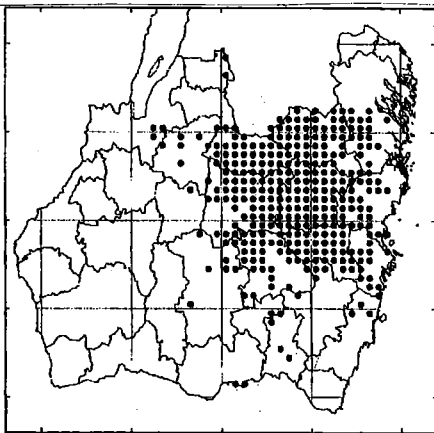
Vi presenterar två utbredningskartor, den till vänster med lokaler före 1978 och den till höger med senare fynd. I floran kommer både de historiska och de "aktuella" förekomsterna på samma karta, de förra i form av prickar, de senare som färgade rutor.

John Christoffersson; Långemåla; 570 76 Ruda; tel. 0499-300 06.

Thesium alpinum – spindelört

fynd före 1978

fynd fr.o.m. 1978

Primäruppgifter. Linné fick 1749 se spindelört från Uppvidinge *Notteböck*, funnen av hans elev magister Kallenberg "växande ibland *Pulsatillas* [backsippor] på öppna fälten". Han kallade den i *Skånska resa* (Linné 1751) *Stellera foliis linearibus, corollis quadrifidis*, eller i nutida nomenklatur sparvört *Thymelaea passerina*, en sydeuropeisk art. Bestämningen korrigerades till *Thesium linophyllum* i *Flora svecica* (Linné 1755b): "Att ett pressat exemplar av denna i Skånska R. 22 blivit av misstag taget för en *Stellera* kom i dagen, sedan bättre exemplar blivit insamlade." Lokalen preciseras där till "torra och steniga ställen vid Notteböcks kyrka". – Med rätt artnamn först hos Flygare (1768), som dock inte angav någon lokal. – Arten har fortfarande många förekomster i *Notteböck*.

Spindelörten är en av de mycket få arter som har sin svenska förekomst koncentrerad till Småland. Förutom hos oss och i södra Östergötland finns den bara på ett fåtal platser i Norden. I övrigt har den en mycket uppsplittrad utbredning i Centraleuropa. Spindelörten är halvparasit på gräs och andra växter. Den är en konkurrenssvag art, som växer öppet i torrängar med lågvuxen vegetation, särskilt på grusåsar, sandfält och moränkullar, i beteshagar, på igenväxta åkrar, renar och vägkanter.

Wahlenbergs (1825) formulering "i dessa trakter intager den alla ängsbackar isynnerhet bredvid stenrösen" äger inte längre giltighet – många av spindelörtens växtplatser hävdas inte längre och håller

därför på att växa igen. På sikt kan den bli en hotad art.

Funnen i 320 rutor; tidigare uppgifter från 203 rutor. Karta 00. Vanlig i östra Smålands inland inom området Eksjö–Gamleby–Mönsterås–Lenhovda; saknas eller är sällsynt utanför detta. – Ursprunglig.

Lokaler i norr, väster och söder. **Emmaboda** *Algutsboda* 75 m SV Skogslund (4F8f 3b9e), Torr vägkant 1982 (SS BrS, belägg i LD), 1990 (ThK). **Emmaboda** 350 m OSO stationen (4F5g 2d8h), Ruderatmark, riklig på en fläck, 1982 (ThK). **Vissefjärda** 150 m SSV Rövaregölen (4F4h 1c1b), grusslänt mot motocrossbana, starkt trampnött grusås, 1986 (ThK). **Jönköping Rogberga** Ingaryd 1870-talet (K. Johansson ms); Tenhult 1870-talet (K. Johansson ms), många belägg från 1886 (P. Romare i LD och ÖHN) till 1933 (H. Åslund i ÖHN); 900 m NO Tenhults herrgård (6E9c 3d7a), beteshagar, gångstig utmed stenmur, 1998 (RgL). **Skärstad** "invid Skärstad" (Hisinger 1828). **Öggestorp** (N. J. Scheutz enligt T. M. Fries 1858), många belägg från 1870 (J. A. Franzén i PerBrahe) till 1899 (T. Gustafsson i UPS); 200 m NV Esbjörnabogöl (6E8d 4a0b), vägkant, 1989 (MgE); 800 m S kyrkan (7E0d 0a2e), skräpig grusmark, industriområde, 1989 (SA LP); Kåveryd 1870-talet (K. Johansson ms); Ljungarp 1870-talet (K. Johansson ms), 1873 (A. N. Laurell i PerBrahe), 1935 (B. Hedvall i LD); Målen vid Tenhultsjön 1926 (A. Vilke i LD); Rommelsjö 1870-talet (K. Johansson ms), 1919 (K. Johansson i LD S och UPS), 1966 (B. Ström i Calypso); 500 m SSV Rommelsjö (6E9c 4e0c), torr vägslänt, 1989 (L4S); Torp 1870-talet (K. Johansson ms), 1929 (I. Lilja i LD); 100 m N Torp (7E0c 0d1b), torrängsbacke, 1992 (RgL); Öggestorps Södergård (K. Johansson ms). **Kalmar Ryssby** "på högländ mark" (Westertlund ms 1853), 1919 (H. Bruun enligt

Calypso); Björkshagen (5G0f 4c9i) 1989 (SIU); Bôle 1919 (R. Sterner & H. Bruun enligt Calypso); 750 m NO Furudal (4G9g 4c4e), grusig torr skogsväg, ett 10-tal ex, 1987 (SD, belägg i OHN); Knapsgården 1919 (R. Sterner i UPS); 400 m SO Nyhem (4G9g 4d4e), grusig torr skogsväg, enstaka, 1986 (SD); Oppeboda 1924 (N. Blomgren i LD); Ryssbylund 1864, 1865 (flera samlare i LD S och UPS), sparsamt 1919 (Sterner 1933). *Aby Lilla Vångerslät* 1872 (M. Jonsson i LD); Tombo 800 m VSV avtaget till Karlsbo (4G9e 3a6j), torräng, ett 10-tal ex, 1985 (CM LPG EtN). *Lessebo Ekeberga Tikaskröv* (4F9g 3a8e), vid huset, 1987 (ThK); Transjö vid punkt 184, 06 (4F9f 1b1a), gruskuile V om vägen, 1987 (ThK); Ulvaskog 200 m NNO det sydöstra huset (4F9g 3c2a), vägren, 1987 (ThK). *Nässjö Almesåkra* 100 m NV kyrkan, på en grusbacke V jämte landsvägen, 1930 (G. Haglund i S) = torr backe vid Barkansjösjön (= Almesåkrasjön), 1945 (G. Haglund i S); 600 m NV kyrkan (6E6f 2c4f), torräng, mot sjösidan av vägen (vid enar), 1983 (EA); 1 km NNV kyrkan vid Almesåkrasjöns strand, litet bestånd 1976 (Y. Nordgren enligt Nilsson & Gustafsson ms). *Barkeryd* (H. Bjurulf 1947); 300 m S Stubben (6E8f 4e8e), gräsvägskant, 1981 (BE IB); Åsperyd 150 m SV om den södra gården (6E9f 1e5a), torrkuile, 1980 (IB). *Forserrum* (Schultz 1861). *Sävsjö Sävsjö* (C. Pleijel enligt Sterner ms 1); Torset 1921 (R. Sterner i S); gamla järnvägsbanken ca 50 m O om dess korsning med väg 128, ca 10 ex 1977 (B. Lindgren enligt Nilsson & Gustafsson ms) = 600 m SV Stabäck (6E3g 0c5h), banvall till nedlagd järnväg, 1986 (BrL). *Vriganst* belägg från 1885 (O. H. Gadamer i LD och S) till 1936 (A. Lindegren i S); "Köpstad Österg", i närheten av Ljungdala, Biskopsbo på kullen vid Blyvadet, Prestgården på donationsjorden, på norra åkerrenen vid den s.k. 'doktorstrådan' i hörnet mot Bolagshusets trädgård och betesmarken samt på backen mellan apotekstomten och kyrkan (Wetter ms 1894). *Tingsryd Södra Sandsjö* 1901 (G. Hård i S), 1903 (F. Hård i LD S och UPS), 1910 (F. Hård i S och UPS); upptejter än ända till Konga station (Hård 1912); 200 m VSV Bökets kvarn (4F1c 3a6b), gräsmark vid ödetorp, 1984 (ThK); 200 m SV Bökets säg (4F1c 3a5c), gräsmark, 1984 (ThK); Genesmåla (A. Sjögren enligt Schütz 1871 och Schütz ms); Getamåla 900 m V bron (4F1b 3d5g), sydvänd slutande åkerren, sand, 1984 (ThK, belägg i eget herbarium); 100 m N Horkoneryds kvarn (4F1c 1b4i), 1983 (AN); 450 m SO Getamåla säg (4F1b 3e1e), liten åkerlycka i skogen, 1984 (ThK); Konga 1904 (F. Hård i LD och UPS); S om Konga järnvägsstation 1941 (C. Skottsberg enligt

Calypso); 250 m N Nyadal (4F1c 4a6c), igenväxande gräsmark, ganska rikligt, 1984 (ThK). *Tranås Säby* (K. V. Rönning enligt Filén 1921); Granelund, torr gräsmark, 1945 (G. Helligren i Säby 1); Tismetorp (H. Bjurulf 1951) = 200 m S Tismetorp, ljungbacke (H. Bjurulf 1952) = 100 m S Tismetorp (7F8a 2b0j), torr betesmark på morän, rikligt, 1982 (LT); Tranås 1923 (C. M. Rydén i LD), 1930 (G. Helligren i Säby 2); O om Tranås, ljungmark, 1949 (H. Bjurulf 1952); 100 m NO Alnås (7F6a 2e4h), torr ögödsblad betesslänt, 1992 (JJ). *Valdemarsvik Tryserum* 1861 (F. Kronikowsky i S). *Västervik Västra Ed* (Norberg ms 1860), ca 1860 (Franzén enligt Sterner ms 1). *Växjö Åsa Kråketorp* (SE8h 0c2f), gräsplan, 1988 (AN). *Berg strax N om kyrkan*, men numera utdödd (J. Johansson 1955). *Bergunda, ljungbacke*, 1928 (B. Svensson i BSvens); *Bergkvara* (P. Hyltén enligt Brundin ms 1926); *Damsryd* vid en skogsväg, 1920-talet (Hyltén ms 1928); *Hästhagen* (P. Hyltén enligt Brundin ms 1926); S om Helgaån mellan Bergkvarasjön och Kråkesjön, ca 1935 (apotekare Ljungstedt enligt Mossberg 1991c) = (SE0g), gammal ängsmark, rikligt 1981 (CM); 500 m S Långnabben (SE0g 4b4e), vall vid ledningsgata, 1991 (CM, ThK). *Gårdsby Klövadal* 1919, 1926 (J. A. Z. Brundin i UPS respektive VäxjöKate); *Kråkenäs* 1900 (O. Köhler i VäxjöKate); *Åreda gästgivargård* = *Norra Åreda* (E. Fries enligt Forsander ms 1820). *Södraby Rottne* (G. Pählman i VäxjöKate); 250 m ONO Råveled (SE4i 1d0g), torr vägren, betesmark, 1992 (AN GW); *Södraby gårde* (Forsander ms 1836). *Växjö* 1886 (O. F. Nyquist i LD), berghäll, 1928 (S. Carlsson i OHN); N om staden nära surbrunnen 1884 (N. J. Schütz i VäxjöKate, Schütz 1885).

Osåkra uppgifter. Aneby *Askeryd* Olstorp (Hartman 1858); lokalen ligger i Östergötland. *Emmaboda Långasjö* 1901 (G. R. Elgqvist i S); arket har etikett med förtryckt sockennamn men är troligen inte tagen i socknen, eftersom samlaren själv uppgav att växten inte finns där (Elgqvist ms 1912). *Gnosjö Kävsjö* SO om Flyåsen, bäckravin, 1975 (I. Christoffersson 1978); felskrivning för spindelblomster *Listera cordata*. *Jönköping Gränna Östanå* 1866 (J. Lindbergh i UPS); sockennamn saknas på originaletiketten och sannolikt avses något Östanå i östra Småland. *Väsingsö* 1895 (U. Olsson i LD); säkert feletiketterad eftersom ingen annan sett den på ön. *Växjö Hemmesjö Åreda* (Wahlenberg 1831); uppgiften avser enligt Schütz (1854) *Norra Åreda i Gårdsby. Växjö* "lär t.o.m. ha observerats ... vid Helgasjön (Söderberg 1954); osäker andrahandsuppgift.

Årsmötet 2003

Föreningen Smålands Flora inbjuder till årsmöte 2003-06-27 – 28 i Oskarshamn. Anmälan och program medföljer detta nummer av Parnassia. Utflykten går till Runnö i skärgården. Läs Åke Rühlings artikel på sidan 6 i detta nummer av Parnassia!

Välkommen med din anmälan!

Allan Karlsson, ordförande

Till minne av Ingvar Christoffersson

JAN-ERIK HEDERÅS, KRISTER WAHLSTRÖM

Ingvar Christoffersson avled i februari, 78 år gammal. Han var född i Södra Ljunga socken i Sunnerbo härad sydöst om Ljungby.

Ingvar har själv omvitnat hur hans intresse för botanik väcktes under barndomstiden. I artikeln *Några gamla vårväxter* (Parnassia 1995:1) skriver han med värme om mormoderns och moderns trädgårdsväxter vid deras hem i Sunnerbo.

När Ingvar slutat folkskolan fick han arbete i skogen åt Domänverket. Senare läste han per korrespondens, genomgick först realskola, därefter gymnasium och tog studentexamen som privatist. Efter studier vid Lunds universitet blev han fil. mag. med tyngdpunkt på biologi och fick anställning som adjunkt vid realskolan och slutligen på ett högstadium i Ljungby.

Ingvars största intresse var naturvårdsfrågor, men parallellt med detta ägnade han stor kraft åt kulturvården. Särskilt uppmärksammade han avigsidorna med det moderna jord- och skogsbruket och gav ofta bitska kommentarer till dem som genom sina åtgärder på ången, i hagen, i skogen eller på myren bidragit till att utarma den biologiska mångfalden. Inte minst genom sina regelbundna naturkåserier i Smålandsposten visade han på ett pedagogiskt sätt för en intresserad allmänhet hur dessa sammanhang fungerar. Han skrev också artiklar i de tre böckerna *Sydsmländsk Natur* (1964, 1974 och 1984), en samverkan mellan Kronobergs läns naturvetenskapliga förening och Kronobergs länsförbund av Svenska Naturskyddsföreningen. Ingvar har gjort omfattande naturvårdsinventeringar i Jönköpings län och dåvarande Skaraborgs län, men hans mest omfattande enskilda verk är ändå *Kronobergs Natur* (1989), ett naturvårdsprogram för Kronobergs län skrivet på uppdrag av länsstyrelsen. I detta har han beskrivit länets naturförhållanden, de olika naturtyperna och deras växt- och djurliv samt redovisat och klassificerat inte mindre än 800 naturområden.

Ingvar var en av initiativtagarna till Projekt Smålands Flora när detta startade 1978. Sedan föreningen Smålands Flora bildades 1982 har han under 20 år suttit i dess styrelse. Många av oss inventerare var noviser i början, men han var mycket flitig med att själv söka upp och följa med oss ut i fält. Den hjälp vi fick var ovärderlig, det kan jag själv intyga. Även genom sina många artiklar och notiser i föreningens medlemsblad och tidskrift bidrog Ingvar starkt till att stimulera intresset hos inventerarna. En svår sjukdom de sista sex åren har hindrat honom från att delta aktivt i sammanställningen av floran. Nu får han tyvärr aldrig se det som han hetast eftertraktade, den färdiga boken Smålands Flora.

Jan-Erik Hederås; Tranemansgatan 21; 252 76 Helsingborg; tel. 042-14 03 91;
E-post: je.hederas@telia.com

9/10 1924 – 15/2 2003

Ingvar har lämnat oss. Med stor saknad.

Det första minnet jag har av Ingvar är nog från 1960 då en Fältbiologisk förening bildades i Ljungby. I Kungshögsskolans aula samlades ett gäng fältbiologer och visst blev det en förening där Ingvar var med. Ingvars närvaro i Fältbiologerna varade nog bara några år, han var ju ändå vår lärare, vi andra var elever.

Ingvar var dock mycket aktiv i föreningslivet och i många år ledde han Naturskyddsföreningen i Sunnerbo. Han var den givna ledaren med en klar vilja vad han ville åstadkomma. Eftersom han även satt i länsförbundet av SNF kunde relationerna med den lokala föreningen bli lite tvetydiga. Jag minns hur Ingvar klagade på att han ibland skrev brev till sig själv. Han hade också goda kontakter med Länsstyrelsen.

Ingvar betydde väldigt mycket för mitt naturintresse. I flera år var han min lärare och lektionerna ute i det fria var många och omtyckta. Det blev flera besök på Berget där jag kanske inte minns trädgården mest, utan KlotJohan som var en tam pärluggla från Gölsjömyr, där han satt på sin bokhyllkant. Ingvar visade också sina hasselmöss. Efter en lång cykeltur från Ljungby till Ljustorp i Ryssby vandrade vi i ledningsgatan för att leta efter deras bon. Och det lyckades. Ingvar själv körde moped.

Ären gick och när Smålands Flora började låg jag lågt. Inte klarar jag en ruta med alla gräs och annat elände. Men Ingvar lovade att hjälpa mig så det blev en ruta, en av de få som inte Ingvar själv inventerade. Det blev ett lyft. Det blev många besök på Astradsgatan med plastpåsar fulla med gräs och starr. Ingvar beskrev och förklarade och arterna började falla på plats. Det blev fler rutor.

Speciellt minns jag när Ingvar följde med till min Torpa-ruta. Jag hade gått fram och tillbaks över allt intressant jag någonsin kunde hitta. Ändå hittade Ingvar säkert 10 nya arter, jag undrade vad jag höll på med. Vid ett tillfälle ropade han i bilen: stanna, här växer något intressant och mycket riktigt, i vägkanten stod några tuvor med hårdsvingel.

Ingvar gick i bräsch. Han fick kämpa för alla våtmarker och lövskogar. Det var en mycket hård debatt där naturvärden inte var mycket värd. Industrin skulle ha sin ved. När vi idag åker ut till markägarna och diskuterar miljövärd är tonen en helt annan. Attitydförändringen inom naturvärden är en av dina största framgångar med ditt kämpande, Ingvar.

Vila i frid, din livsgärning lever vidare!

Krister Wahlström; Backgatan 16; 341 39 Ljungby; tel. 0372-142 76

E-post: krister.wahlstrom@telia.com

Runnö

ÅKE RÜHLING

Den stora ön Runnö ligger ytterst i Påskallaviks skärgård, cirka en mil söder om Oskarshamn och strax norr om Emåns utlopp. Här, i sydligaste delen av Döderhults socken, går en distinkt skiljelinje mellan den flacka moränskärgården i söder och klippskärgården i norr.

Berggrunden på Runnö består av kambrisk sandsten, som är mycket svårvittrad och näringsfattig. Runnö och Furö, som ligger en mil åt NNO är de enda öar vid svenska kusten, där sandstenen går i dagen. Vid Runnös västra strand finns öns mäktigaste moränavlagringar, och det är här som bebyggelsen ligger. Huvuddelen av den tidigare odlade marken återfinns likaså i väster, men smååkrar har funnits spridda över en stor del av ön, liksom på Slöbb, Runnös nordöstra udde.

Runnö omnämns första gången i en seglingsbeskrivning från omkring år 1300. Bebyggelselämningar, antagligen fiskebodar från medeltiden, finns innanför Långgloviken i norr. Omkring 1540 har gårdarna på Runnö genom arv övergått till Gustav Vasa för att under följande dryga 200 år växla mellan att vara donerade, fungera som lotshemman eller kronohemman. År 1769 såldes gårdarna till skattehemman och har sedan dess varit i enskild ägo.

Bland de friliggande öarna i Döderhults skärgård är det bara Runnö som har fast bebyggelse. Som mest fanns här närmare 100 invånare under slutet av 1800-talet. Jordbruket och djurhållningen upphörde i stort sett under 1950-talet, även om några kor och en häst fanns kvar ännu något årtionde därefter. Numera betas en del av markerna av får.

På Runnö finns tio gårdar, fördelade på två byklasar, Sörgården och Norrgården. Det har funnits en väderkvarn för vardera byhalvan. Södra byns kvarn, en holkkvarn med stenarna i en fast underdel, flyttades omkring 1875 till Kvarnholmen där den ännu står kvar.

Gårdarna är oskiftade och vackert belägna på mager, torr mark som sluttar mot väster. På den öppna gräsmarken kring bebyggelsen märks backglim *Silene nutans*, backtrift *Armeria maritima* ssp. *elongata*, liten blåklocka *Campanula rotundifolia*, rotfibbla *Hypochoeris radicata*, kruståtel *Deschampsia flexuosa* och rödven *Agrostis capillaris*. Oskarshamnsbjörnbär *Rubus muenteri* växer i torrbackarna vid den södra hamnen. Spridda över ön finns många övergivna åkrar, där lentåtel *Holcus mollis* och rostbjörnbär *Rubus pedemontanus* utgör ett karakteristiskt inslag under igenväxningsfasen.

Största delen av ön intas av hällmarkstallskog med en artfattig markvegetation av blåbär *Vaccinium myrtillus*, lingon *V. vitis-idaea* och kruståtel *Deschampsia flexuosa*. På stora ytor kan dock även dessa arter saknas och hällarna enbart täckas av renlavar *Cladonia* och islandslav *Cetraria islandica* samt med kuddar av falsk vitmossa *Leucobryum glaucum*. Tallskogen har på dåligt dränerat

underlag vitmossor *Sphagnum* i bottenkiktet och bland risen dominerar skvattram *Rhododendron tomentosum*. Framför allt längs stigar på öns inre del uppträder borsttåg *Juncus squarrosus*, och linnea *Linnaea borealis* är inte ovanlig. Sandstenshällarna ligger helt plana på många ställen på öns centrala del och detta område har ofta liknats vid Ölands alvar. Floran på detta sandstensalvar är mycket fattig och består mest av mossor och lavar, medan tallarna bara får fäste i sprickbildningarna. Berggrundens beskaffenhet gör, att marken är dåligt dränerad och fattigkär bildas redan i obetydliga svackor eller genom att humus och mineraljord, som ligger i strängar, dämmer upp vatten. Dessa kärr har en ytlig likhet med våtarna på Ölands alvar genom att de torkar ut lika lätt som de. Artsammansättningen är givetvis en helt annan och de innehåller bara några få fattigkärrsarter som rundsileshår *Drosera rotundifolia* och ängsull *Eriophorum angustifolium*.

Stränderna mot sydost består av flacka hållar, som löper ut i havet. På strändernas fuktigare gräsklädda delar växer smultronklöver *Trifolium fragiferum*, klöverärt *Tetragonolobus maritimus* och mera sparsamt strandkämpar *Plantago coronopus*. På hållarna ses dessutom vit fetknopp *Sedum album* omväxlande med kraftiga kuddar av gul fetknopp *S. acre*. Där jordtäcket är litet kraftigare tillkommer backglim *Silene nutans*, strandgyllen *Barbarea stricta*, sandkrassing *Teesdalia nudicaulis*, blåhallon *Rubus caesius*, backtrift *Armeria maritima* ssp. *elongata*, hundtunga *Cynoglossum officinale*, besksöta *Solanum dulcamara*, sandlök *Allium vineale* och strandråg *Leymus arenarius*. Klibbglim *Silene viscosa* brukar regelbundet uppträda på hållarna både här och längs inloppet till Långglo på öns norra sida. Tångvallarna har en yppig vegetation av mållor, t ex svinmålla *Chenopodium album*, spjutmålla *Atriplex prostrata* ssp. *prostrata* och strandmålla *A. littoralis* och särskilt där vallarna dämmer upp sötvattenutflöden kan man finna källört *Montia fontana*.

Litteratur

- Granlund, J. 1958: Runnö i Kalmarsund, en skärgårdsös omvandling. *Stranda* 31–32: 3–113.
 Norell, T. 1987: *Öliv – en skildring av livet på Runnö*. Oskarshamns kulturmämnd.

Åke Rühling; Humlekärrshultsvägen 10; 572 41 Oskarshamn;
 tel. 0491 – 771 61; e-post: ake.ruhling@telia.com

Några vanliga fågelspridda buskar i Kalmartrakten

TOMAS BURÉN

Jag har tidigare (Burén 2002) berättat att flera oxbärsarter ofta förvildas i Kalmartrakten. Del 2 av oxbärsartikeln får vänta ytterligare en tid eftersom bestämningarna ännu inte är kontrollerade. Flera andra buskar, som liksom oxbären sprids med fåglar, är ganska vanliga runt tätorten. Då de inte har rapporterats så ofta från andra delar av Småland eller övriga Sverige tycker jag det kan vara på sin plats att beskriva lite närmare hur de uppträder i Kalmartrakten. Alla arterna sprids med frö men är också utkastade och kvarstående från odling. Liksom för oxbären använder jag ett snävt lokalbegrepp, där plantor med några tiotals meters avstånd räknas som olika fynd. Området som undersökts ligger inom rutan 4G6g och södra halvan av 4G7g. Alla fynduppgifter är från åren 2001–2003.

Mahonia *Mahonia aquilinum* är en av de vanligaste förvildade buskarna i Kalmar. Jag har hittills noterat ca 50 fynd, spridda på 17 olika kvadratkilometersrutor, exklusive självsådda plantor i planterade häckar och liknande förekomster på tomtmark. Eftersom mahonian även kan sprida sig vegetativt är det svårt att avgöra hur stor del av de förvildade fynden som vuxit upp från frö och inte kastats ut med trädgårdsavfall. Helt klart är i alla fall att enstaka plantor finns på platser dit det är högst sannolikt att de spridits med frö. Större bestånd är ovanliga. Den kanske rikligaste förekomsten finns på de södra delarna av Svinö, där arten troligen planterats in och sedan spridit sig i den talldominerade skogen och nu är att betrakta som bofast.

Lagerhagg *Prunus laurocerasus* är en ofta odlad art som börjar dyka upp i naturen. Unga, fröspridda plantor finns i många av Kalmars skogsområden. De finns i både barr- och lövdominerad skog, ofta i relativt slutna skog men ibland även i öppnare lägen. Jag har noterat 19 fynd, varav mer än 10 utan tvekan är självsådda. Fynden är spridda över 7 olika km²-rutor, som alla ligger i Kalmars norra delar. Dessutom har jag sett självsådda plantor i ett skogsparti där trädgårdsavfall kastats i de norra delarna av Lindsdal (4G8g 0a4a). Plantorna är oftast bara ett par decimeter höga och är lättast att upptäcka på vintern. Att plantorna är så små tyder troligen på att spridningen främst skett under de senaste åren. Kanske har arten blivit vanligare i odling eller också har klimatet de senaste åren varit gynnsamt för etableringen. Det är även möjligt att plantorna betas av rådjur eller harar när de blivit större, men jag har inte sett några tecken på det. Flera olika typer förekommer i odling, men det verkar främst vara smalbladiga typer (liksom sorten 'Otto Luyken') som dyker upp i naturen. En självsådd planta med mycket stora blad växer intill cykelvägen i Adelgatans förlängning österut (4G6g 4d4f) och härstammar troligen från en bredbladig sort som är planterad vid de närliggande höghusen söder om Adelgatan.

Det är mycket möjligt att arten är lika vanlig på andra platser, men det är mycket lätt att förbise de små självsådda plantorna. Den största inventeringsaktiviteten är ju på sommaren, då det är ganska svårt att få syn på lagerhäggen bland allt annat grönt. Tex har ingen av de skarpögda inventerare som undersökte Kalmars flora på 80- och 90-talet lagt märke till den.

Idegran *Taxus baccata* finns också i många av Kalmars skogsområden. Ca 40 fynd, spridda över 16 km²-rutor är noterade. Unga, högst halvmeterhöga plantor är vanligast, men större exemplar finns på flera ställen. Jag tror att alla Kalmars förekomster av idegran härstammar

från odling, även om det inte alls är omöjligt att någon förekomst kan vara spontan. Bland de odlade idegranarna förekommer flera olika typer med olika växtsätt. Även de förvildade plantorna har ganska varierande växtsätt, men många är så små eller har skadats så att det är svårt att bedöma hur växtsättet kommer att bli. Det är möjligt att en del av de förvildade idegranarna inte tillhör *T. baccata*. Exemplar med allsidigt riktade barr och kompakt upprätt växtsätt, som inte liknar våra vilda idegranar, finns på flera ställen. En del odlade former av *T. baccata*, t ex sorten 'Fastigiata', ser dock ut på det sättet, så andra skiljekaraktärer måste användas. Jag har ännu inte kontrollerat detta så noga.

Liguster *Ligustrum vulgare* tillhör också de vanligare förvildade buskarna. Jag har antecknat ca 25 fynd i 14 olika km²-rutor, men jag misstänker att jag inte har noterat riktigt alla fynd. Oftast växer ligustern nära bebyggelse, på platser där även andra förvildade arter finns. Det är därför svårt att avgöra om den kastats ut eller vuxit upp från frö. I några fall uppträder arten även på platser dit det känns osannolikt att den spridits genom mänsklig aktivitet, t ex på halvön (numera ön, då en kanal skiljer den från fastlandet) drygt 200 m NNO Svensknabben (4G7g 0e0f). Jag har ännu inte sett några lokaler där arten fortsatt att sprida sig så att den kan betraktas som fullt naturaliserad.

Referenser

Burén, T. 2002: Förvildade oxbär i Kalmar. Del 1 Vanliga arter. *Parnassia* 15(2):16–18.

Tomas Burén; Adelgatan 11c; 393 50 Kalmar; tel 0480–251 89

E-post: *tomas.buren@netatonce.net*

Nästa nummer av Parnassia

Utgivningen av Parnassia 2003:2 bör kunna hålla följande tidsschema:

inlämnande av artiklar	senast 15 oktober;
redigering	klar 1 november;
tryckning och utskick	klart 20 november.

Du läsare är välkommen att skriva en artikel – kort eller lång – eller en liten notis. Ta kontakt med redaktören!

Det är enklast för både Dig och mig om Du skickar texten via elektronisk post, och det är en fördel om texten bifogas det elektroniska brevet i formatet Word 97 för PC, men det går också bra om texten finns i själva brevet (texten kan då kopieras till Word). För mig är det lika enkelt om texten skickas på en diskett, men om texten inte är alltför lång går det bra att skicka den nedskriven på ett papper.

Det vore trevligt om Du har någon bra teckning, annan bild eller karta som kan komma med i tidskriften. Du kan skicka bilden per post, men det går också utmärkt att bifoga den till ett elektroniskt brev, enklast för mig som .jpg-fil. Glöm inte att ange var bilden kommer från.

Jan-Erik Hederås; Tyringeatan 21; 252 76 Helsingborg; tel. 042 – 14 03 91;

E-post: *je.hederas@telia.com*

Några spektakulära växtfynd 200 meter hemifrån

TOMAS BURÉN

Nya upptäckter väntar ofta där man minst anar det. Söder om Jägarevägen i Kalmar, mellan Vasallgatan i väster och Ängöleden i öster ligger ett skogsparti som är en nordlig utlöpare av det stora talldominerade skogsområde som kallas Tallhagen. Då jag bor precis intill har jag naturligtvis gått genom skogsområdet ett otal gånger och noterat ganska många förvildade arter. Trots detta hittade jag under 2002 ett antal ganska spektakulära växter, som jag inte lyckats få syn på tidigare, i den nordligaste delen av området (4G6g 4d5e-f).

Klätterbened *Euonymus fortunei* var. *radicans*

I början av februari 2002 gick jag genom den del av skogen som ligger närmast Jägarevägen. Plötsligt fick jag syn på en krypande vintergrön växt med motsatta, ett par cm långa, något naggade blad. Växtsättet var ungefär som hos vintergröna *Vinca minor*. Flera små bestånd fanns bland blåbärsris och örnbräken längs med Jägarevägen. Först hade jag ingen aning om vad det var för någon växt, och de förslag jag fick från dem jag visade växten för gjorde mig knappast klokare. Slutligen var det en rutinerad trädgårdsamatör som tyckte att det liknade en benved och när jag såg en odlad form av *Euonymus fortunei* insåg jag att det stämde. Knud Ib Christensen bestämde senare växten till *Euonymus fortunei* var. *radicans*, vilken så vitt jag vet inte rapporterats som förvildad i Norden tidigare. Belägg finns i S.

Alpklematis *Clematis alpina* ssp. *alpina*

Alldeles intill ett av benvedsbestånden hittade jag en *Clematis*-art. När den började blomma på våren visade det sig att det var alpklematis (bestämning bekräftad av Thomas Karlsson, belägg i S). Arten har bara rapporterats som förvildad några få gånger i Sverige.

Ramslök *Allium ursinum*

Att jag inte sett klätterbeneden tidigare är fullt förståeligt, då den bara syns på nära håll. Däremot känns det ganska märkligt att jag lyckats missa ett minst tio kvadratmeter stort bestånd av ramslök, ca 20 m S Jägarevägen ungefär mitt för Tjäderstigen. Förklaringen är att ramslöken strax efter blomningen helt skymms av kirskål, en art som man ju oftast inte ägnar någon större uppmärksamhet, utom om den invaderar trädgården. Förutom det stora ramslöksbeståndet hittade jag ytterligare ett par små bestånd i närheten. Ramslöken är med största sannolikhet utkommen från odling, men bör ha funnits på platsen ganska länge.

Några andra intressanta arter i samma område:

Järnek *Ilex aquifolium* En liten självsädd planta intill en stig strax öster om Tjäderstigen.

Kaukasisk förgätmigej *Brunnera macrophylla* Enstaka plantor ca 20 m söder om Jägarevägen, mellan Tjäderstigen och Ugglestigen.

Flikbjörnbär *Rubus laciniatus* finns intill en stig nära Jägarevägen, ungefär mitt för Tjäderstigen. Arten påträffas ofta på platser där trädgårdsavfall kastats.

Gulsippa *Anemone ranunculoides* växer mellan parkeringen vid Vasallgatan och Jägarevägen. Arten finns på ytterligare ett par ställen i Kalmar, men kan vara spridd från odling både på den här lokalen och på en av de andra.

Flocktulan *Tulipa* cf. *tarda*. Ett exemplar växte på en liten jordhög norr om parkeringen vid Vasallgatan våren 2002. Bestämningen är något osäker. Jag tog inget belägg men har ett foto.

Spansk klockhyacint *Hyacinthoides hispanica*. Både blå- och rosablommiga former finns på flera ställen. Möjligen kan det röra sig om hybrider med engelsk klockhyacint *H. non-scripta*.

Plymspirea *Aruncus dioicus*. Flera bestånd finns i området.

Tibast *Daphne mezereum*. Ett exemplar 5 m söder om Jägarevägen, mitt för Ugglestigen, så vitt jag vet den enda lokalen i Kalmar tätort.

Framtiden

Tyvärr är skogsområdets framtid högst osäker. I de nordvästra delarna planeras byggnation av lägenheter, men jag har inte riktigt klart för mig hur stor del av skogsområdet som kommer att utnyttjas. Förvildade, om än sällsynta, växter är ju knappast ett gångbart argument för att stoppa projektet. I hela skogspartiet, fram till Ölandsleden i söder, inklusive vägkanter m.m. har jag hittills noterat närmare 250 arter. Bland de ursprungligt vilda arterna finns inga direkta sällsyntheter.

Tomas Burén; Adelgatan 11c; 393 50 Kalmar; tel 0480-251 89

E-post: tomas.buren@netatonce.net

Äldre nummer av Parnassia säljes

Äldre nummer av Parnassia (år 1992–2000) säljes för 15:-/styck. Hela sviten (18 nummer) kostar 200:-. Av några nummer finns bara ett fåtal exemplar kvar. Om så behövs kommer de att nykopieras och kan då få ett något avvikande utförande.

Från år 1988–1991 (8 nummer) finns få nummer kvar och de säljes endast i hel svit för 100:-.

Kostnader för porto och emballage tillkommer.

Beställ hos Allan Karlsson, tel. 0381 – 104 16,

E-post: Allan.Karlsson@mbox302.swipnet.se

Upprop

Årets växt 2003 – fältgentiana

Svenska Botaniska Föreningen har i samarbete med ArtDatabanken utsett **fältgentiana** *Gentianella campestris* till årets växt 2003.

Fältgentianan var ännu vid mitten av 1900-talet en ganska vanlig växt i Småland men har under de sista 50 åren försvunnit från mängder av lokaler. I den senaste rödlistan från ArtDatabanken klassas fältgentianan som sårbar. I Skåne, Blekinge och Öland har den helt försvunnit, men finns fortfarande kvar på flera lokaler i vårt landskap, mest i norr.

Svenska Botaniska Föreningen är tacksam för alla både nya och gamla uppgifter, som kan belysa hur arten förmår klara sig idag då jordbruk stadigt läggs ner och landskapet hela tiden förändras. Det finns en särskild rapport-blankett på SBF, som antingen kan skrivas ut från föreningens hemsida (www.sbf.c.se) eller beställas genom Linda Svensson på SBF:s kansli (tel. 018-471 28 91).

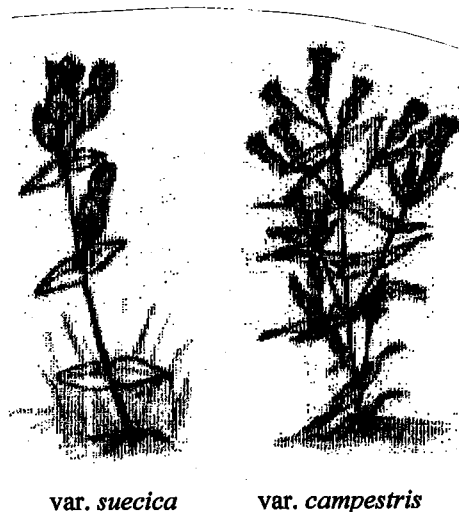
Notera blomningstid i era rapporter och försök också ange om det är den tidigblommande var. *suecica* med få eller långa ledstycken på stjälken eller den senblommande var. *campestris* med många korta ledstycken. För att bäst kunna avgöra varieteten är det viktigt att man anger hur många blommor, hur många blomknoppar och hur många överblommade exemplar det finns vid besöket.

Frågor besvaras av Staffan Åström (tel. 0640-131 14, e-post: carex@sverige.nu), som också tar emot rapporter på adress:

Staffan Åström; Ren 2515; 835 92 Krokom.
Resultaten för hela Sverige kommer att publiceras i Svensk Botanisk Tidskrift.

Litteratur:

Åström, S. 2003: Fältgentiana – Årets växt 2003. *Svensk Botanisk Tidskrift* 97:66

Årets växt 2002 – mosippa

I fjol var det **mosippa** *Pulsatilla vernalis* som var årets växt. Den klassas pckså som sårbar och har likaledes minskat kraftigt i antal under 1900-talet.

I det senaste numret av SBT finns en artikel om resultatet av fjolårets inventeringar. Mosippan blommar i april–maj med klarvita utanpå rödanlupna blommor. Till skillnad från backsippan övervintrar bladen gröna från året innan. Mosippan växer vanligen på grusiga eller sandiga tallhedar.

Det största hotet mot mosippan är igenväxning. Särskilt den beskuggning som ges av granar får den att försvinna. Även alltför täta bestånd av marktäckande ljung verkar var ett starkt hot. Å andra sidan tycks ljungplantorna hjälpa till med frostskydd. Andra hot är förekomst av blåbärsris samt en ökad gräsväxt. Ökat kvävenedfall och gödsling skadar i och för sig inte mosipporna men gynnar dess konkurrenter, och det blir i alla fall en minskning på sikt.

Faktorer som gynnar mosippan är brand, antingen den är naturlig eller avsiktlig. Konkurrerande vegetation försvinner, ljus- och närings-tillgången ökar och nya plantor kan etablera sig.

I Småland har det funnits många fina mosippslokaler i beteshagar. Efterhand som hävden av dessa upphört har mosippan försvunnit från merparten av de tidigare kända lokalerna. Från ett par smålandslokaler har mosipporna försvunnit efter alltför hårt färbete. Småland var förr rikast i landet på mosippa, men efter den kraftiga tillbakagången i vårt landskap på senare år har tyngdpunkten i utbredningen förskjutits norrut.

Aktuella lokaler

Utgångna lokaler
sedan 1965

Aktuella och utgångna lokaler av mosippa i Sverige
SBT 97:123

Litteratur:

Åström, S. & Stridh, B. 2003: Mosippa – Årets växt 2002. *Svensk Botanisk Tidskrift* 97:117–126

Jan-Erik Hederås; Tyningegatan 21; 252 76 Helsingborg; tel. 042–14 03 91

De Vilda Blommornas Dag söndagen den 15 juni 2003

I samarbete med lokala föreningar av olika slag anordnar Svenska Botaniska Föreningen denna dag blomstervandringar på över 200 platser i Sverige.

Ytterligare upplysning kan man få på föreningens hemsida www.sbf.c.se eller genom att kontakta

Evastina Blomgren; Dalgatan 7-9; 456 32 Kungshamn; tel. 0523-320 22;
E-post evastina.blomgren@swipnet.se

Kjell-Arne Olsson; Evavägen 33; 296 32 Åhus; tel. 044-24 22 63;
E-post: kjell-arne.olsson@swipnet.se

SBF:s kansli; c/o Avd. för växtekologi; Uppsala universitet; Villagatan 14; 752 36 Uppsala;
tel. 018-471 28 91; E-post: linda.svensson@sbfc.se

Ta på lämpliga kläder! Packa fika i ryggsäken! Ta med flora och förstoringsglas!
I Småland kan man välja mellan nedanstående vandringar:

43. Eksjö: Kvarnarps gård

SAMLING: P-platsen vid Kvarnarps gård

TID: 10.00

LEDARE: Allan Karlsson, Sven-Åke Svensson

44. Gislaved: Ettö Naturreservat

SAMLING: Reservatets P-plats

TID: 10.00

LEDARE: Lars-Erik Pettersson

45. Hultsfred: Kulturlandskap vid Stubbhult

SAMLING: Konsum i Måhilla

TID: 09.30

LEDARE: Tommy Nilsson

46. Högsby: Gården Horva väster om Fågelfors

SAMLING: Horvan 10.00 (vägvisare i vägskälet Fågelfors/Fagerhult) eller Högsby (torget vid Garpen) 09.20 eller Fågelfors (P-plats vid kyrkan) 09.45

LEDARE: John Christoffersson

47. Jönköping: Tabergs topp

SAMLING: P-platsen på Tabergs topp

TID: 14.00

LEDARE: Hans Thulin

48. Jönköping: Bondberget

SAMLING: Öxnegårdens P-plats

TID: 14.00

LEDARE: Lennart Persson

49. Jönköping: Hagmarker på Labbarp

SAMLING: Hembydsgården vid Bankeryds kyrka

TID: 14.00

LEDARE: Magnus Thorell

50. Lessebo: Lövsjö naturreservat

SAMLING: Informationsskylt vid reservatet

TID: 14.00

51. Mönsterås: Lövö Naturreservat

SAMLING: Första P-platsen efter byn

TID: 10.00

LEDARE: Siewar Johansson

52. Nässjö: Bråna äng

SAMLING: Bråna äng

TID: 16.00

LEDARE: Inger Bergqvist

53. Oskarshamn: Rostorp

SAMLING: Hycklinge naturcenter

TID: 13.00

LEDARE: Åke Rühling

54. Sävsjö: Djupadalsverket

SAMLING: Sävsjö vid utfarten söderut mot Stockaryd, vägvisare Avloppsreningsverk

TID: 10.00

LEDARE: Eira Petersson

55. Torsås: Kallemåla hage

SAMLING: Vid gården Kallemåla (mellan Gullabo och Virsefjärda)

TID: 10.00

LEDARE: Jan-Erik Persson

56. Tranås

SAMLING: Parkhallens P-plats

TID: 10.00

LEDARE: Ebbe Holgersson

57. Uppvidinge: Våraskruvs naturreservat

SAMLING: Reservatets P-plats

TID: 14.00

LEDARE: Janica Jonsson

58. Vaggeryd: Kullarna i Södra Duveled

SAMLING: P-platsen vid Södra Duveled

TID: 14.00

LEDARE: Gunlög Joakimson, Lisbet Carlsson

59. Vetlanda: Illharjens naturreservat

SAMLING: Reservatets P-plats

TID: 09.00

LEDARE: Monika Mörk

60. Vetlanda: Lemnhults blomsterängar

SAMLING: Lemnhults kyrkoruin

TID: 18.00

LEDARE: Tommy Merkert

61. Vimmerby: Domänreservatet 7 km SV Gullringen

SAMLING: Resecentrum Vimmerby kl.11.00 eller reservatens P-plats kl 11.30

LEDARE: Sören Mjösberg

62. Västervik: Lucerna

SAMLING: Efter bron över till Lucerna

TID: 10.00

LEDARE: Gunvald Bruce

63. Växjö: Bokhultets naturreservat

SAMLING: Vid informationstavlan på stora P-platsen vid vägen mot Sundet

TID: 14.00

LEDARE: Uno Pettersson

64. Växjö: Grevaryds äng, Lammhult

SAMLING: Vid ängen. Från väg 30 mitt emot Lammhults möbel kör 300 m mot Udden

TID: 15.00

LEDARE: Börje Svensson

65. Växjö: Sjösås äng

SAMLING: Sjösås gamla kyrka

TID: 14.00

LEDARE: Kerstin Petersson

66. Älmhult: Djäknabygd

SAMLING: Biersjön (Getaryggarna) 10.00 eller kommunhuset i Älmhult 09.45

LEDARE: Sven G. Nilsson

Föreningen Smålands Flora – medlemsförteckning 2003

Per Lennart Adner	Bisterfeldtsvägen 15	392 47 Kalmar
Lennart Akselson	Sannelundsgatan 24	554 47 Jönköping
Gunnar Albertsson	Tunnelgatan 7	575 39 Eksjö
Crister Albinsson	Öhnellsgatan 27	392 30 Kalmar
Vidar Aldorsson	Besvärsgatan 16 B	572 30 Oskarshamn
Sven-Olof Aleljung	Högsrums bygata 19	387 92 Borgholm
Elisabeth Almgren	Önskeringsvägen 13	167 63 Bromma
Lars Andersson	Häggvägen 3	352 50 Växjö
Leif Andersson	Halnagården	545 93 Töreboda
Sven Andersson	Storgatan 29	523 25 Ulricehamn
Thore Andersson	Bondebygatan 32 A	598 38 Vimmerby
Peter Andrae	Bågvägen 2 B	593 41 Västervik
Lizzie Andrén	Öjabyvägen 60	352 50 Växjö
Lars-Erik Apelqvist	Prostkvärnsgatan 15	554 46 Jönköping

Lars Arenkvist	Lasarettsgatan 31 C	574 40 Vetlanda
Ulla o Gösta Armands	Villavägen 3	182 79 Stocksund
Mora Aronsson	Övergran Kyrkängen	746 93 Bålsta
Mårten Aronsson	Plantagegränd 11	554 52 Jönköping
Ulla Arvidsson	Ångsvägen 4	360 13 Urshult
Mårten Bendz	Bastanäs	352 46 Växjö
Göran Bengtsson	Stjälkhammar	590 98 Edsbruk
Inger Bergqvist	Kolonigatan 18	571 35 Nässjö
Leif Björkman	Ånhult	571 91 Nässjö
Uno Björkman	Ånhult	571 91 Nässjö
Göran Bladh	Åsastigen 9	562 40 Taberg
Evastina Blomgren	Dalgatan 7-9	456 32 Kungshamn
Aina Blumenberg	Röda gatan 14 B	393 58 Kalmar
Elsa Bohus-Jensen	Irisdalsgatan 14	621 42 Visby
Allan Borgemo	S Vägen 46 B	572 51 Oskarshamn
Roland Borgström	Nolby 112	454 91 Brastad
Botaniska Sällskapet, c/o Britt-Marie Lidesten, Höjdgatan 5 B		554 72 Jönköping
Karl-Göran Bringer	Pl 6150 Ölands-Skogsby	386 93 Färjestaden
Gunvald Bruce	Skogsråstigen 20	593 52 Västervik
Sven Bråkenhielm	Sysslomansgatan 30 A	752 23 Uppsala
BTJ AB (publ)	InformationsCenter	221 82 Lund
Tomas Burén	Adelgatan 11 C	393 50 Kalmar
Rune Bårtås	Rydgatan 12	341 39 Ljungby
Bror Carlqvist	Skogslund	361 94 Eriksmåla
Lars-Ola Carlsson	Spårsnögatan 39	226 52 Lund
Stig Carlsson	Tullgatan 6	575 31 Eksjö
Eva-Lena Christoffersson	Målvägen 15	352 51 Växjö
John Christoffersson	Villa Vibo Långemåla	570 76 Ruda
Kerstin Dahlström	Skogaryd Södergård	340 10 Lidhult
Sven Dahlström	Slottsvägen 12	667 32 Forshaga
Dan Damberg	Vattugatan 9	568 32 Skillingaryd
Lars Danielsson	Norra Strandvägen 59	593 34 Västervik
Sven Davidsson	Drott. Margaretas väg 19A	392 46 Kalmar
Anders Delin	Kulgatan 40	811 71 Järbo
Åke Eckerbom	Slätterstigen 4	576 31 Sävsjö
Janne Edelsjö	Kadettgatan 5	113 33 Stockholm
Margareta Edqvist	Syregatan 19	571 39 Nässjö
Bertil Ek	Triangelvägen 19	562 50 Månsarp
Christer Ek	Trolleholm, Lappehus 1736	268 90 Svalöv
Joakim Ekman	Kampementsgatan 8, 1 tr	115 38 Stockholm
Krister Ekman	Norra Strandvägen 14 A	574 50 Ekenässjön
Nils Eliasson	Hvilan Bäckaby	570 10 Korsberga
Bengt Ellehammar	Södra Järnvägsgatan 15	593 32 Västervik
Ernie Elofsson	Höjdgatan 23	570 13 Myresjö
Birger Emanuelsson	Östra Liden 16	431 66 Mölndal
Kjell Englund	Tallbacka, Rosenholmsv.	570 12 Landsbro
Ragnar Ericson	Ragnar Lodbroks Gränd 4	224 75 Lund
Bengt-Erik Eriksson	St. Vägen 101	360 52 Kosta
Dagny Eriksson	Björkhaga Hindsekind	331 93 Värnamo
Kenneth Eriksson	Byalagsgatan 11	256 56 Helsingborg

Andreas Erlandsson	Nävelsjö Gallahemmet	570 12 Landsbro
Robert Erlandsson	Apelgatan 13	332 33 Gislaved
Hans Erwing	Sölarydsvägen 13	330 18 Horda
Erik Fagerlund	Väwarevägen 27	560 25 Bottnaryd
Bo Fagerström	Vattugatan 33	382 42 Nybro
Malin Fernholm-Paulsson	Lyngsåsa 12	342 93 Hjortsberga
Rigmor Franzén	Ugglekull	360 13 Urshult
Fredriksdals Friluftsmuseum	Box 7123	250 07 Helsingborg
Ingemar Frejdh	Stensbergsgatan 6	575 35 Eksjö
Anders Frost	Källvägen 11	570 84 Mörlunda
Ljungby Fågelklubb	Box 829	341 18 Ljungby
Kjell Georgson	Fruängsvägen 29	302 41 Halmstad
Kurt Grahn	Oxtorgsgatan 16	553 17 Jönköping
Helena Gralén	Bruksgatan 5	553 33 Jönköping
Henry Gudmundson	Önskegången 71	135 54 Tyresö
Birgitta Gullstrand	Björnö 1214	383 91 Mönsterås
Alva Gustafsson	Wennerbergsgatan 1 A	352 34 Växjö
Sonja Gustafsson	Björkängsgatan 37	576 32 Sävsjö
Ingrid Gustavsson	Pilgatan 12	575 33 Eksjö
Ronny Gustavsson	Kaplansvägen 32	388 32 Ljungbyholm
Carl-Gunnar Hagberg	V. Målajord Ekäng	360 40 Rottne
Per-Uno Hagström	Hjulvhuvt 1	330 21 Reftele
Mats Halling	Rödja Gård	594 92 Gamleby
Bengt Hallqvist	St. Persgatan 5F	595 51 Mjölby
Per-Olof Halvarsson	Ubbemåla Säteri	361 91 Emmaboda
Ulla Halvarsson	Ubbemåla Säteri	361 91 Emmaboda
Daniel Hasselbratt	Trollbackevägen 26	393 52 Kalmar
Jan-Erik Hederås	Tyrtingegatan 21	252 76 Helsingborg
Erik Helin	Lärkgatan 3	598 30 Vimmerby
Ann-Marie Hellström	S. Koltorpsgatan 36 A	571 39 Nässjö
Bo Hellström	Koddeböke 3465	285 93 Markaryd
Majvor Hjorthage	Granstigen 8	574 50 Ekenäsön
Björn Hoffberg	Ivla Månsagård 6	340 13 Hamneda
Nils-Olof Holgersson	Jägaregatan 14	598 35 Vimmerby
Tord Holm	Finjagatan 13 B	281 50 Hässleholm
Olof Hård af Segerstad	Klostergatan 7	331 51 Värnamo
Gösta Ivarsson	Viktoriagatan 8	566 34 Habo
Yvonne Jakobsson	Ripvägen 24	352 42 Växjö
Olof Janson	Kinne-Vedum, Kårtorp 1	533 97 Götene
Dag Jansson	Stenshult	570 90 Påskallavik
Göran Jansson	Mölsta 2325	383 92 Mönsterås
Gunlög Joakimsson	Badplatsvägen 8	567 32 Vaggeryd
Agne Johansson	Mässeboda	340 12 Annerstad
Allan Johansson	Bökhult	340 12 Annerstad
Daniel Johansson	Verkstadsvägen 1 A	360 40 Rottne
G o Sven Johansson	Linnégatan 8	387 32 Borgholm
Henrik Johansson	Korpralsgatan 5	268 32 Svalöv
Kerstin Johansson	Kruvebo	330 26 Burseryd
Leif Johansson	Karlavägen 19	352 33 Växjö
Siewar Johansson	Båtsmansvägen 1	383 34 Mönsterås

Sven Johansson	Drömminge	330 15 Bor
Sven-Erik Johansson	Nyvängsgatan 5	232 34 Arlöv
Sven-Erik Johansson	Börsebo by 8	570 32 Hjärtevad
Thomas Johansson	Jutnabbevägen 19	392 36 Kalmar
Torsten Johansson	Floragatan 17	331 33 Värnamo
Ingrid Johnsson	Karlevi 164	386 93 Färjestaden
Stig Johnsson	Eksäter	340 32 Grimslov
Inge Jonsson	Basebovägen 11 Vena	577 90 Hultsfred
Jörgen Josefsson	Gärdevik	573 93 Tranås
Roland Junerup	Bergsvägen 4	330 15 Bor
Åke Jönsson	N:a Bogesundsgatan 1 B	554 73 Jönköping
Allan Karlsson	Liljeholmsvägen 6	575 39 Eksjö
Allan Karlsson	Gerdsborgsgatan 6	598 40 Vimmerby
Bo Karlsson	Måsvägen 26	641 93 Katrineholm
Lena Karlsson	Sjöeryd, Ekekullen	568 91 Skillingaryd
Roger Karlsson	Tallskärsgatan 6	593 50 Västervik
Roger E. Karlsson	Boda Djupsgård, Stenberga	574 97 Vetlanda
Sigbritt Karlsson	Vrankunge, Lilla Mellängård	355 97 Växjö
Thomas Karlsson	Skogsvägen 46	122 63 Enskede
Hugo Knutsson	Barkspadevägen 4	756 47 Uppsala
Tommy Knutsson	Ned. Västerstad 111	350 62 Mörbylånga
Gudrun Krabb	Skedesvägen 3	330 21 Reftele
Anine Lagerstedt	Sörängsvägen 63	571 38 Nässjö
Stig Lagstedt	Dalbobranten 31 nb	128 68 Sköndal
Larcia AB	Box 2211	550 02 Jönköping
Bengt Larsson	Ulfspärregatan 6	575 33 Eksjö
Björn-Owe Larsson	Arbetargatan 23 A 1tr	112 45 Stockholm
Barbro Leijon	Sjögärdesgatan 33	571 37 Nässjö
Ragnar Lernerad	Mjälarydsvägen 9	560 27 Tenhult
Eva-Britt Levin	Startvägen 20	352 51 Växjö
Inez Levin	Alstervägen 50	380 44 Alsterbro
Catharina Lihnell	Hägnad Sjöbo	572 95 Figueholm
Yvonne Liliegren	Lst Jkpg län Miljööverv.	551 86 Jönköping
Ragnar Lilliestierna	Storvretsvägen 129	163 47 Spånga
Sven-Olov Lindahl	Syrenvägen 6	575 36 Eksjö
Birger Lindgren	Björkängsgatan 64	576 32 Sävsjö
Alf Lindström	Dalhemsvägen 9	574 33 Vetlanda
Roland Ljunggren	Markestad Södergård	575 95 Eksjö
Erik Ljungstrand	Järkholmsv, Pl 614	436 56 Hovås
Landsbygdsavd/Uhr		551 86 Jönköping
Länsstyrelsen	Natur- och kulturmiljöenheten	351 86 Växjö
Länsstyrelsen	Miljöenheten	391 86 Kalmar
Länsstyrelsen	Hamngatan 4	551 86 Jönköping
Maj Löfqvist	Solbackavägen 11	572 33 Oskarshamn
Günter Maiwald	Kullgatan 12 A	574 31 Vetlanda
Stina Marcusson	Alstervägen 20	380 44 Alsterbro
Semir Maslo	Södra Baggatan 3	333 32 Smålandsstenar
Monika Mathiasson	Bankgatan 15	313 50 Åled
Tommy Merkert	Lemnhult Pl 1057	570 10 Korsberga
Sören Mjönsberg	Villagatan 4	598 36 Vimmerby

Åke Mosskull	Måsekulla	575 94 Eksjö
Mari-Janne Möller	Poppelgränd 3, 1 tr	553 23 Jönköping
Bertil Möllerström	Kyrkvägen 19	287 72 Traryd
Einar Mörk	Grindstugevägen 14	571 36 Nässjö
Monika Mörk	Gåvostigen 19	574 39 Vetlanda
Mats G Nettelblatt	Diakonveien 41	N-8013 Bodø, Norge
Allan Nicklasson	Fogdegatan 6	352 36 Växjö
Aino Nilsson	Queckfeldtsgatan 97	571 37 Nässjö
Elna Nilsson	Grängsgatan	576 36 Sävsjö
Sven Nilsson	Vikingagatan 4 B	732 30 Arboga
Sven G Nilsson	Stockanäs	343 71 Diö
Sven-Erik Nilsson	Häradsvägen 46	570 84 Mörlunda
Tommy Nilsson	Villagatan 8	570 80 Virserum
Nadja Niordson	Mariebergsvägen 19	371 43 Karlskrona
Sten Evert Nordlander	Järnvägsgatan 1 J	335 30 Gnosjö
Karin Norrby	Dalbovägen 7 A, III	352 38 Växjö
Bertil Nosslin	Knut Wicksells väg 19	224 66 Lund
Börje Olofsson	Kuskvägen 4	342 33 Alvesta
Kjell-Arne Olsson	Evavägen 33	296 32 Åhus
Barbro Otterstedt	Högabergsgatan 12	331 41 Värnamo
Aage Pedersen	Vestre Alle 49	DK-9530 Støvring, Danmark
Birgitta Pedersen	Sveavägen 66	182 62 Djursholm
Lennart Persson	Ångsrogatan 2 B	554 39 Jönköping
Eira Petersson	Östra Esplanaden 22	576 33 Sävsjö
Jan-Olof Petersson	Joels Udde 144	386 90 Färjestaden
Kerstin Petersson	Masugnsvägen 17	360 42 Braås
Lars Petersson	Måleksvägen 14	394 71 Kalmar
Helene Pettersson	Telestadsgatan 5	352 35 Växjö
Lars-Erik Pettersson	Åspås	330 27 Hestra
Uno Pettersson	Världöskvägen 7	352 51 Växjö
Dan Rapp	Nygård	340 15 Vittaryd
Olof Rendell	Drottninggatan 23	341 36 Ljungby
Staffan Renström	Lilla Björka	590 96 Överum
Björn Rudqvist	Korgblomsgatan 5	575 36 Eksjö
Leif Runeson	Lagerbrings väg 6 E	224 60 Lund
Kerstin Rybeck	Hamra Knutsgård	330 10 Bredaryd
Åke Ryd	Rökinge	560 34 Visingsö
Peter Rydh	Luveryd	330 17 Rydaholm
Åke Rühling	Humlekärrshultsvägen 10	572 41 Oskarshamn
Martin Sallnäs	Blodstensvägen 9 A	752 58 Uppsala
Jan Samson	Strandskogen 5816	386 95 Färjestaden
Bertil Sanner	Stensövägen 45	392 47 Kalmar
Lennart Segerbäck	Betesvägen 6	240 10 Dalby
Leif Sigbo	Bjäregratan 3	286 31 Örkelljunga
Martin Sjö Dahl	Nedre Bergsgatan 5	553 38 Jönköping
Johan Sjögren	Samset	331 96 Värnamo
Henry Sjöstrand	Landgången 12	591 72 Motala
Erik Skarp	Roslagsgatan 13, V	113 55 Stockholm
Liselott Skarp	c/o Hedberg, Kåbovägen 3	752 36 Uppsala
Peter Skoog	Sporvägen 29	342 33 Alvesta

Sam Skällberg	Branthallavägen 119	295 91 Bromölla
Sven Snogerup	Trumpetaregränd 9	226 39 Lund
Kerstin Stark	Box 99	567 22 Vaggeryd
Karin Strand	Stränte 1100	280 10 Sösdala
Birgitta Strömblad	Södra vägen 31	310 83 Unnaryd
Lennart Ståhl	Bäckedalsgatan 6	521 30 Falköping
Jonas Swanström	Smedsgårdsvägen 13	360 40 Rottne
Börje Svensson	S:t Sigfrids folkhögskola, Kronoberg	352 63 Växjö
Göran Svensson	Rönnvägen 5	371 60 Lyckeby
Ingvar Svensson	Hallströmsgatan 15	593 31 Västervik
Olof Svensson	Kaprifolvägen 8	860 35 Söråker
Ralph Svensson	Kvånarp Fiskaregård 10	340 14 Lagan
Sven-Åke Svensson	Castmans väg 158	575 37 Eksjö
Ingvar Söderberg	Sörgårdsvägen 8	575 95 Eksjö
Jan-Olof Söderman	Evagatan 9	570 80 Virserum
Magnus Thorell	Högalundsgatan 20	564 32 Bankeryd
Peter Thoreström	Torsbovägen 8 A	567 32 Vaggeryd
Hans Thulin	Box 2134	553 20 Jönköping
Gösta Törnqvist	Ljunghagsvägen 24	589 43 Linköping
Sven-Olof Ulefors	Färgerivägen 9	380 44 Alsterbro
Per Wahlén	Vallbergsgatan 4	302 31 Halmstad
Krister Wahlström	Backgatan 16	341 39 Ljungby
Gunnel Weidman	Vallongatan 22	567 31 Vaggeryd
Göran Wendt	Högstorp svägen 142 B	352 42 Växjö
Börje Wennberg	Tranvägen 7	352 42 Växjö
Thomas Vestman	Ingemundsmåla 111	382 93 Nybro
Björn Widén	Runslingen 20 D	224 77 Lund
Åke Widgren	Ronnebygatan 10	371 32 Karlskrona
Olle Wiklander	Liedbergsgatan 51	352 32 Växjö
Jonny Wilhelmsson	Barkeryd	571 94 Nässjö
Per Wilhelmsson	S. Koltorpsgatan 36 A	571 39 Nässjö
Eva Willén	Slagrutevägen 4	756 47 Uppsala
Linnea Åberg	Hagagatan 3	590 83 Storebro
Rosie Åkesson	Kristinelundsvägen 3	574 95 Björköby
Per Ålind	Fredmansvägen 9	392 36 Kalmar
Irma Åstrand	Orrspelsvägen 6	183 57 Täby
Sven Österlind	Bländavägen 11	352 36 Växjö

Medlemsavgiften i Smålands Flora för 2003

Med detta nummer följer ett inbetalningskort för medlemsavgiften 2003, som är 50 kr och som inkluderar årets två nummer av föreningens tidskrift Parnassia. Om Du önskar delta i årsmötet kan inbetalningskortet användas för såväl medlemsavgiften som årsmötesavgiften, men specificera då alla ingående belopp.

Glöm inte att skriva namn och postgironummer på inbetalningskortet!
 Uppge gärna också telefonnummer och e-postadress!

Styrelsen

Botanikmöte på Naturhistoriska Riksmuseet

Den 19 september är utgivningsdag för *Den nya nordiska floran*. Presentation för media och intresserade kommer att ske vid Naturhistoriska Riksmuseet i Stockholm.

Den nya nordiska floran omfattar totalt 928 sidor, varav 220 är nya, fyllda med Mossbergs akvareller. Ytterligare ca 800 arter avbildas. Ny fylligare text. Uppgraderad taxonomi och mer aktuella kartor. Ny typografi och repro. Ny storlek.

I samband med detta blir det rikligt med aktiviteter med inriktning på svensk och nordisk botanik. Museets verksamhet visas upp. SBF och Sveriges alla botanikföreningar kommer att presenteras. Det blir föredrag om floristik i Sverige och Norden, Flora Nordica, nya polarfloran, naturvård, samt lite internationella utblickar.

Programmet är under utformande men kommer att omfatta:

Fredag 19 september

Den nya nordiska floran. Pressrelease, presentation och signering.

Vernissage av utställningen *Vetenskapliga illustrationer*. Bo Mossberg visar många av sina originalbilder ur den nya floran. Vidare ställer illustratörerna vid museet ut rikligt med bilder.

Upphovsmännen bakom den nya floran berättar om arbetet.

Lördag och söndag 20-21 september

Temadagar med inriktning på svensk floristik, landskapsfloror, Flora Nordica och polarfloran.

Hur och varför samlar man växter. Modern botanikforskning. Stadsplanering och naturvård. Stadsekologi. Nya svenska checklistan.

Bokbord. Utställningar. Presentation av botaniska föreningar. Posterutställning. Visning av botaniska museet och samlingarna. Bildvisningar. Växtmålning. Växtpressning. Montering av herbarieark. Floravandringar. Växtbestämning.

Specialpris på *Den nya nordiska floran* under alla dagarna.

Slutgiltigt program finns på riksmuseets och sbf adresser.

Alla är välkomna till Naturhistoriska Riksmuseet.

Arne Anderberg, Thomas Karlsson och Lennart Stenberg.

Info: arne.anderberg@nrm.se; thomas.karlsson@nrm.se;
lennart.stenberg@nrm.se

Parnassia årgång 16 2003:1

ISSN 1404-3785

Innehållsförteckning

- 1 *J. Christoffersson*: Floraskrivandet: Arbetet går vidare!
- 4 *J.-E. Hederås, K. Wahlström*: Till minne av Ingvar Christoffersson
- 6 *Å. Rühling*: Runnö
- 8 *T. Burén*: Några vanliga fågelspridda buskar i Kalmartrakten
- 10 *T. Burén*: Några spektakulära växtfynd 200 meter hemifrån
- 12 *J.-E. Hederås*: Upprop
 Årets växt 2003 – fältgentiana
 Årets växt 2002 – mosippa
- 14 De Vilda Blommornas Dag söndagen den 15 juni 2003
- 15 Föreningen Smålands Flora – medlemsförteckning 2003
- 21 Botanikmöte på Naturhistoriska Riksmuseet